

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА ДОГОВОРОТ МЕЃУ МАКЕДОНСКАТА ВЛАДА И ШВЕДСКАТА ВЛАДА ЗА ПОТТИКНУВАЊЕ И ЗАЕМНА ЗАШТИТА НА ИНВЕСТИЦИИТЕ

Се прогласува Законот за ратификација на Договорот меѓу Македонската влада и Шведската влада за поттикнување и заемна заштита на инвестициите, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 25 јуни 1998 година.

Број 07-2628/1
25 јуни 1998 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Киро Глигоров, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Тито Петковски, с.р.

ЗАКОН

ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА ДОГОВОРОТ МЕЃУ МАКЕДОНСКАТА ВЛАДА И ШВЕДСКАТА ВЛАДА ЗА ПОТТИКНУВАЊЕ И ЗАЕМНА ЗАШТИТА НА ИНВЕСТИЦИИТЕ

Член 1

Се ратификува Договорот меѓу Македонската влада и Шведската влада за поттикнување и заемна заштита на инвестициите, склучен на 7 мај 1998 година во Скопје.

Член 2

Договорот во оригинал на македонски, шведски и англиски јазик гласи:

ДОГОВОР меѓу

МАКЕДОНСКАТА ВЛАДА

И

ШВЕДСКАТА ВЛАДА

за поттикнување и заемна заштита на инвестициите

Македонската Влада и Шведската Влада

со желба за зајакнување на стопанската соработка во заеднички интерес на двете земји и да се создадат праведни и еднакви услови за инвестирање на инвеститори на едната договорна страна на територијата на другата,

имајќи предвид дека поттикнувањето и заемната заштита на такви инвестиции се во полза на проширувањето на економските односи меѓу двете договорни страни и го стимулираат поттикнување на вложувањето,

се договорија за следното:

Член 1

ДЕФИНИЦИИ

За целите на овој договор:

(1) "инвестиција" означува било кој имот кој е во сопственост или е контролиран, вложен директно или индиректно од вложувачот на едната договорна страна, на територијата на другата договорна страна под услов вложувањето да е извршено според законите и прописите на другата договорна страна, а особено, но не исклучително, ќе опфаќа:

(а) движен и недвижен имот, како и други стварни права, како што се хипотека, залог, рачен залог, права на плодуюживање и слични права;

(б) акции и други видови на учество во друштва;

(в) право на пари или други услуги кои имаат економска вредност;

(г) права за интелектуална сопственост, технички процеси, заштитни знаци, know-how, good will и други слични права;

(д) деловни концесии кои произлегуваат од закон, административни одлуки или од договор, вклучувајќи концесии за истражување, развој, добивање или експлоатација на природните ресурси.

Промената на формата на имотот во која тој е инвестиран не го менува нивното својство на инвестиции.

Опремата, која според договор за лизинг е ставена на располагање на закупопримачот на територијата на едната договорна страна од страна на закуподавачот, кој е инвеститор од другата договорна страна, нема да се третира понеповолно од инвестиција.

(2) "инвеститор" значи:

(а) било кое физичко лице кое е државјанин на едната договорна страна според нејзините закони; и

(б) било кое правно лице организирано или основано според законите на секоја договорна страна, или организирано или основано според законите на друга земја со приоритетен интерес како инвеститор на било која договорна страна.

(3) "приход" значи износ кој се остварува од инвестиција, а особено, но не исклучително, вклучува профит, камата, капитални добивки, дивиденди, лиценци и други надоместоци, како и реинвестиран приход.

(4) "територија" ја подразбира територијата на секоја договорна страна како и ексклузивната економска зона, морското

дно и подморјето, врз кои, во согласност со меѓународното право, секоја од договорните страни ги остварува своите суверени права и јурисдикција.

Член 2

ПОТТИКНУВАЊЕ И ЗАШТИТА НА ИНВЕСТИЦИИ

(1) Секоја договорна страна, во склад со својата општа политика во полето на странските инвестиции на својата територија ќе ги поттикнува инвестициите на инвеститорите на другата договорна страна и ќе ги одобрува таквите инвестиции во согласност со своето законодавство.

(2) Во склад со законите и прописите за влез и престој на странци, физичките лица кои работат за инвеститор од едната договорна страна, како и членовите на нивните домаќинства, ќе им биде одобрено да влезат, да останат и да ја напуштат територијата на другата договорна страна со цел за вршење активности поврзани со инвестиции на територијата на таа договорна страна.

(3) Секоја договорна страна ќе обезбеди правичен и еднаков третман на инвестициите на инвеститори од другата договорна страна во секое време и нема со неоправдани и неправични мерки да влијае на управувањето, одржувањето, употребата, користењето или располагање како и стекнување на стоки и услуги и продажбата на нивното производство преку неприфатливи или дискриминаторски мерки.

(4) Извршените инвестиции во согласност со законите и прописите на договорната страна на чија што територија се извршени, ќе уживаат целосна заштита од овој договор. Во никој случај една договорна страна нема да додели третман помалку поволен од оној кој се бара со меѓународното право.

(5) Повторно инвестираните приходи стекнати од инвестиции ќе имаат еднаков третман и заштита како инвестиција.

Член 3

НАЦИОНАЛЕН ТРЕТМАН И ТРЕТМАН НА НАЈПОВЛАСТЕНА НАЦИЈА

(1) Секоја договорна страна ќе примени во рамките на својата територија на инвестициите на инвеститорите на другата договорна страна, третман што не е понеповолен од третманот што секоја договорна страна го дава на своите сопствени инвеститори или на инвеститори од трета држава, во зависност од тоа кој третман е поповолен.

(2) По исклучок на одредбите од став (1) на овој член, договорната страна која склучила или може да склучи договор за формирање на царинска унија, заеднички пазар или слободна трговска зона, ќе биде слободна да одобрува поповолен третман на инвестициите од инвеститори од државата или државите кои исто така се страни на горенаведените договори, или на инвеститори од некои од овие држави.

(3) Одредбите од став (1) од овој член нема да ја исклучуваат обврската на едната договорна страна да им даде на инвеститорите од другата договорна страна поволност од било каков третман, приоритет или привилегија која произлегува од меѓународен договор или аранжман кој целосно и главно се однесува на оданочувањето или од внатрешното законодавство кое целосно и главно се однесува на оданочувањето.

Член 4

ЕКСПРОПРИЈАЦИЈА И НАДОМЕСТОК

(1) Ниедна договорна страна нема да преземе мерки, со кои инвеститорот од другата договорна страна, посредно или непосредно, се лишува од својата инвестиција, освен ако не се исполнети следниве услови:

(а) тие мерки да се преземени во јавен интерес, по законска постапка;

(б) мерките се дистинктивни, а не дискриминаторски; и

(в) мерките се придружени со одредби за плаќање на итен, адекватен и ефективен надоместок, кој ќе се трансферира, во конвертибилна валута, без одлагање.

(2) Ваквиот надоместок ќе одговара на праведна пазарна вредност на експроприраната инвестиција непосредно пред да е извршена експропријацијата, односно пред да се дознае дека односната експропријација има влијание на вредноста на инвестицијата (во натамошниот текст "дата на вреднување").

Ваквата пазарна вредност по барање на инвеститорот ќе биде изразена во слободна конвертибилна валута врз основа на пазарен девизен курс кој што постои за таа валута на датата на вреднување. Надоместокот исто така ќе вклучува камата по комерцијална стапка поставена на пазарна основа од датумот на експропријација се до датумот на плаќање.

(3) Одредбите од ставовите (1) и (2) од овој член исто така ќе се применуваат на приходи од инвестиции како и во случај на ликвидација, на средствата од ликвидацијата.

(4) Инвеститорите на секоја договорна страна кои трпат штета во инвестициите на територијата на другата договорна страна

поради војна или друг вооружен судир, вонредна состојба, побуна, востание или немири, ќе им се одобри, во смисла на враќање, обештетување, компензација или друг вид надоместок, третман кој не е понеповолен од оној кој се признава на сопствените инвеститори односно на инвеститорите од трети држави. Исплатата на наведените надоместоци ќе се изврши без одлагање во слободна конвертибилна валута.

Член 5 ПРЕНОС

(1) Секоја договорна страна ќе дозволи без одлагање пренос на плаќања во слободна конвертибилна валута во однос на инвестициите, како што се:

(а) приходи;
(б) средства од целосна или делумна продажба или ликвидација на инвестиција од инвеститор на другата договорна страна;

(в) средства за враќање на кредити и камата;
(г) заработката на лица, кои не се државјани, на кои им е дозволено да работат во врска со инвестицијата на нивната територија и други износи наменети за покривање на трошоците поврзани со управувањето со инвестицијата; и

(д) надоместоците од член 4.

(2) Секој трансфер од овој договор ќе биде извршен според важечкиот пазарен девизен курс, на валутата во која треба да биде извршен трансферот, на денот на трансферот, ако станува збор за спот трансакциите. Во отсуство на девизен пазар, стапката која ќе се користи ќе биде најновата стапка применета на локални инвестиции или најновата стапка за конверзија на валути во Специјални Права на Влечење, во зависност која е најповолна за инвеститорот.

Член 6 СУБРОГАЦИЈА

Ако една договорна страна или нејзина назначена агенција изврши плаќање на било кои од нејзините инвеститори под гаранција што ја издала за инвестирање на територијата на другата договорна страна, другата договорна страна, без ограничување на правата на првата договорната страна според член 8, ќе го признае преносот на било кое право на таквиот инвеститор на првата договорна страна или нејзина назначена агенција и суброгацијата на првата договорната страна или нејзината назначена агенција во поглед на таквото право.

Член 7 РЕШАВАЊЕ НА СПОРОВИ МЕЃУ ИНВЕСТИТОР И ДОГОВОРНА СТРАНА

(1) Секој спор во врска со инвестиција меѓу инвеститор од едната договорна страна и другата договорна страна ќе се решава, доколку е можно, пријателски.

(2) Секоја од договорните страни се обврзува да го поднесе до Меѓународниот центар за решавање на инвестициони спорови (ICSID) за решавање со спогодба или арбитража според Вашингтонската конвенција од 18 март 1965 година за решавање на инвестициони спорови меѓу државите и државјаните на други држави или до ad hoc трибунал основан според арбитражните правила на Центарот на Обединети Нации за меѓународно арбитражно право (UNCITRAL), секој таков спор кој не е решен за шест месеци од датата, на која спорот е покренат од било која страна. Доколку Центарот не е на располагање, спорот по избор на инвеститорот исто така може да биде поднесен за разрешување по пат на задолжителна арбитража кај Дополнителни инстанци на Центарот. Доколку страните во спорот имаат различни гледишта за тоа дали спогодба или арбитража е попогоден начин за решавање на спорот, инвеститорот ќе има право на избор.

(3) За целите на овој член и член 25 (2) (б) од споменатата Вашингтонска конвенција, секое правно лице кое е основано во согласност со законите на едната договорна страна и во кое пред појавувањето на спорот, инвеститор од другата договорна страна има доминантен интерес, ќе се третира како правно лице на другата договорна страна.

(4) Надлежен орган според Правилата за арбитража на UNCITRAL ќе биде претседателот, потпретседателот или најстариот судија од меѓународниот суд на правдата, кој не е државјанин на ниедна од договорните страни. Третиот арбитражор нема да биде државјанин на било која договорна страна.

(5) Секоја арбитража ќе се одржува во држава која е страна на Конвенцијата на обединетите нации за признавање и спроведување на странски арбитражни пресуди, донесена во Њујорк, на 10 јуни, 1958 година.

(6) Согласноста дадена од секоја од договорните страни во став (2) и поднесувањето на спорот од инвеститор според споменатите ставови ќе ги задоволува условите на:

(а) Поглавје 2 од Вашингтонската конвенција (Надлежноста на Центарот) и Правилата на дополнителната инстанца за писмена согласност на страните на спорот;

(б) член 1 од Правилата за арбитража на UNCITRAL за писмена согласност за известување на арбитражата од страна на страните на договорот; и

(в) член 2 од Конвенцијата на Обединетите нации за признавање и примена на странски арбитражни пресуди, донесена во Њујорк на 10 јуни, 1958 година за "писмена согласност".

(7) Секоја арбитражна пресуда која е извршена според овој член ќе биде конечна и задолжителна за страните на спорот. Секоја од договорните страни ќе ги спроведува без одлагање одредбите на таквата пресуда и ќе овозможи на својата територија спроведување на пресудата.

(8) Во било која постапка во однос на инвестиционен спор, договорната страна нема да наведува, со цел одбрана, остварување на контра побарување и право на пребивање или од било која друга причина, дека надоместување или друга компензација на сите или на дел од наведените загуби се добиени според договорот за осигурување или гаранција.

Член 8

СПОРОВИ МЕЃУ ДОГОВОРНИТЕ СТРАНИ

(1) Секој спор меѓу договорните страни кој се однесува на толкувањата и примената на овој договор, ќе се решава, доколку е можно, со преговори меѓу Владите на двете договорни страни.

(2) Доколку спорот не може да се реши во рок од шест месеци од датумот на кој се побарани преговори од едната договорна страна, врз основа на барање од било која договорна страна, ќе биде доставен до арбитражен суд.

(3) Арбитражниот суд ќе се свикнува од случај на случај и секоја договорна страна ќе именува по еден член. Овие два члена ќе се договорот за државјани на трета држава како нивни претседател кој мора да биде назначен од Владите на двете договорни странки. Членовите ќе се именуваат во рок од два месеци, а претседателот во рок од четири месеци, од датумот кога едната договорна страна ја известила другата договорна страна за својата желба за поднесување на спорот до арбитражниот суд.

(4) Ако временските рокови од став (3) на овој член не се исполнети едната договорна страна може, во отсуство на друго релевантно решение, да побара од претседателот на Меѓународниот суд на правдата да ги изврши неопходните назначувања.

(5) Ако според ставот (4) на овој член претседателот на Меѓународниот суд на правдата е спречен во вршењето на својата функција или ако е државјанин на една од договорните страни потпретседателот ќе биде повикан да ги изврши неопходните назначувања. Ако потпретседателот е спречен во вршењето на својата функција или е државјанин на една од договорните страни, најстариот судија на Судот кој не е спречен и државјанин ниту на една од договорните страни ќе биде повикан да ги изврши неопходните назначувања.

(6) Арбитражниот суд ќе донесе одлука со мнозинство на гласови и одлуката е конечна и задолжителна за двете страни. Секоја страна ги поднесува своите трошоци врзани за членот назначен од договорната страна како и трошоците врзани за застапување во арбитражната постапка; трошоците за претседателот како и останатите трошоци ќе ги поднесат на еднакви делови договорните странки. Арбитражниот суд, меѓутоа, може во својата одлука да наложи поголем дел од трошоците да бидат на товар на една од договорните страни. По однос на другите аспекти, постапката на арбитражниот суд ќе биде одредена од самиот суд.

Член 9

ПРИМЕНА НА ДОГОВОРОТ

(1) Овој договор ќе се применува на сите инвестиции, без оглед на тоа дали се извршени пред или по неговото влегување во сила, но, нема да се применува на спор, кој се однесува на инвестиција, а кој настанал, или барање, кое се однесува на инвестиција, а кое било подмирено, пред неговото стапување во сила.

Член 10

ВЛЕГУВАЊЕ ВО СИЛА, ТРАЕЊЕ И ПРЕСТАНОК НА ДОГОВОРОТ

(1) Договорните страни ќе се известат меѓусебно кога ќе бидат исполнети уставните услови за влегување во сила на овој договор. Овој договор влегува во сила на првиот ден од вториот месец по датата на добивањето на последното известување.

(2) Овој договор останува во сила за период од дваесет години. По овој период, ќе остане во сила до истекувањето на дванаесет месеци од датата кога едната договорна страна писмено ја известила другата страна за својата одлука да го прекине овој договор.

(3) На инвестициите извршени пред датата кога писменото известување за откажувањето на договорот стапило на сила, одредбите од член 1 до член 9 од овој договор ќе се применуваат за период од дваесет години од таа дата.

Како сведоштво, долу потпишаните, ополномоштени за таа цел, го потпишаа овој договор.

Составен во Скопје, на ден 7 мај 1998 година, во два оригинални примероци на македонски, шведски и англиски јазик, трите текста се подеднакво автентични. Во случај на разлики во толкувањето валиден ќе биде текстот на англиски јазик.

ЗА МАКЕДОНСКАТА ВЛАДА

Министер за надворешни работи
Благој Ханџиски

ЗА ШВЕДСКАТА ВЛАДА

Министер за надворешни работи
Лена Јелм Вален